

SEN LE
DEĞİŞİR

HDP EKONOMİ BİLDİRGESİ

AKP KRİZİ

AKP, 16 yıllık iktidarı boyunca emeği, doğayı sömürdü ve yalnızca yandaşlarını büyüten bir rant ekonomisi yarattı. Bu dönemde işçiler, memurlar, emekliler, çiftçiler, esnaflar değil, yandaş müteahhitler, AVM'ler, zincir marketler büyüdü. Hükümet, yurtdışından borçlanarak elde edilen kaynakları, betona, silaha, şatafata harcayarak israf etti.

2002 yılında ekonomik bir kriz sonucunda iktidar olan AKP, 16 yıllık iktidarının son günlerinde, ülkemizi ağır bir ekonomik krize sürükleyerek panik bir seçime gitmek durumunda kaldı. Sarayın ve Hükümet'in, özellikle 2014 sonrasında ortaya koyduğu tek adam rejimi ihtirası, güvenlikçi politikalar ve baskı uygulamalarının ekonomik sonuçlarını tüm toplum kesimleri hissetmeye başladı.

HDP olarak ekonomik krizin temelinde, son yıllarda derinleşen demokrasi krizini görüyoruz.

AKP - MHP KOALİSYONU

- Tek adam rejimi ihtirası ile,
- Olağanüstü hal ile,
- Toplumsal barışı tarumar ederek,
- Meclis'i Sarayın noterine dönüştürerek,
- Yargıyı Sarayın sopası yaparak,
- Basını baskı altına alarak,
- Yanlış dış politikalar nedeniyle Türkiye'yi yalnızlaştırarak,
- Üniversitelerde özgürlük alanının daraltarak,

Türkiye'yi demokratik bir ülke olma iddiasından uzaklaştırdı. Demokrasi krizi, Ekonomik krizi tetikledi.

Yalnızca OHAL'in ekonomik sonuçlarına bakarsak:

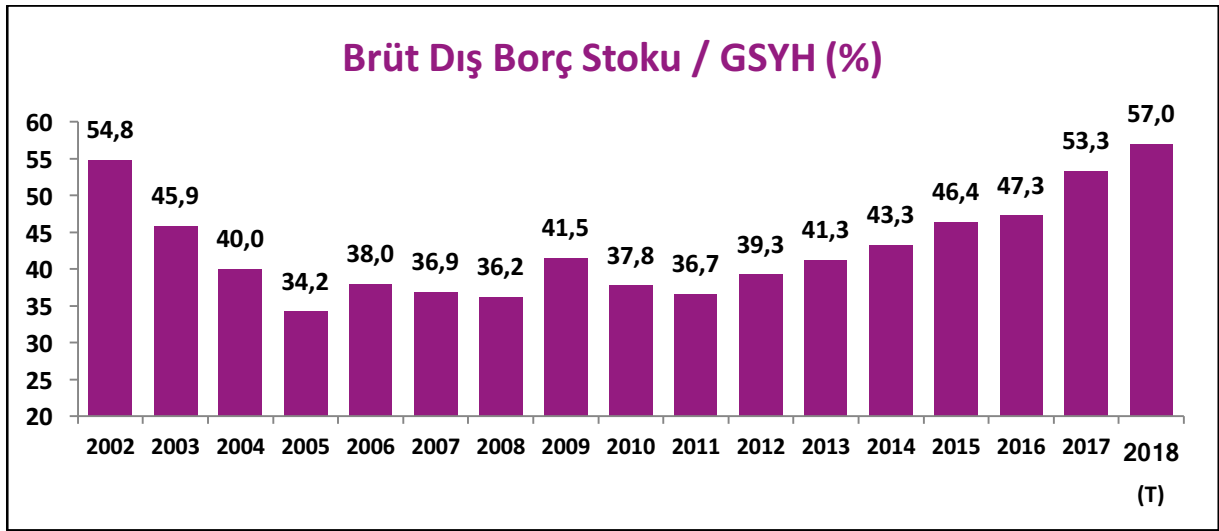
	OHAL Dönemi Başında (20.07.2016)	2018*	OHAL ETKİSİ	ARTIŞ
Dolar	2,98	4,92	1,94	65%
Euro	3,29	5,65	2,36	71%
Faiz	10,25	16,5	6,25	61%
Enflasyon	8,79	10,85	2,06	23%

*Mayıs itibariyle

TÜRKİYE'NİN DIŞ BORCU "TEK ADAM REJİMİ" İLE SÜRDÜRÜLEMEZ

Türkiye'nin dış borç stoku 453 milyar Dolar olup GSYH'nin % 53,3'üne yükselmiştir. 2001 yılı ekonomik krizinden önce bu oran % 45,5'ti. 2018 yılında bu oranın % 57'ye yükseleceği tahmin etmekteyiz. 2011 yılından bu yana artan bu oran OHAL'le birlikte % 48,8'den % 53,3'e yükselmiştir.

2023 HEDEFLERİ HAYAL OLDU

2023 yılına 5 yıl kala, ülkemiz 10 yıl önceki ekonomik durumdan daha gerilere düşen bir tabloyla karşı karşıyadır. Türkiye ekonomisi dünya sıralamasında 1950 yılından beri olduğu yerde, 17. sıradadır. İhracatta, üretimde ve kişi başına düşen gelirden 10 yıldır bir ilerleme yaşanmamıştır. İşsizlik ve enflasyon ise artmaktadır.

AKP'nin 2023 Hedefleri ve Gerçekleşenler:

	2008	2023 (Hedef)	2017
GSYH (Milyar USD)	764	2.000	851
Kişi Başı Gelir (USD)	10.931	25.000	10.597
Türkiye ekonomisinin büyüklük sırası	17	10	17
İhracat (Milyar USD)	132	500	165
İşsizlik Oranı	10,0	5	10,9

HDP'NİN EKONOMİ PROGRAMIYLA TOPLUM NEFES ALACAK

EKONOMİK KRİZDEN ÇIKIŞ İÇİN ÖNCELİKLE GÜVEN ORTAMINA İHTİYAÇ VARDIR.

- HDP iktidarında, OHAL'i kaldırıp, özgürlükleri kısıtlayan uygulamaları sonlandıracamız. Demokratik kurumları ve kuralları işler hale getireceğiz.
- Yargının bağımsızlığını sağlayacağız.
- Ekonomik krizi aşmanın ön koşulu olan Demokrasi krizini BİZ'LER çözeceğiz.

BARIŞÇI VE KATILIMCI GÜVEN EKONOMİSİ PROGRAMIMIZIN HEDEFİ; halkın iradesiyle kararların alındığı, toplumsal ihtiyaçları karşılamayı esas alan, dayanışmacı, doğa il uyumlu, emekten yana bir ekonomik perspektifle, üretkenlerin ekonomik ilişkiler üzerinde denetimini artırmaktır.

Yıllardır yandaşları büyüten yolsuzluk ekonomisine son vererek, dar gelirlilere gelir artışı sağlayacağız. Bu program için gerekli parasal kaynağı, kamusal israfları önleyerek ve adaletli bir vergi politikasıyla oluşturacağız. Böylece yoksulluk sınırının altında yaşayan yaklaşık 60 milyon yurttaşımıza aktaracağımız gelir ile hakça paylaşımı sağlayacağız.

HEDEFLERİMİZE ULAŞMAK İÇİN ÜÇ PROGRAMI HAYATA GEÇİRECEĞİZ:

- I. HAKÇA DAĞITIM PROGRAMI (HDP)
- II. SOSYAL HAKLAR PROGRAMI
- III. BORÇSUZ YAŞAM PROGRAMI

I. HAKÇA DAĞITIM PROGRAMI (HDP)

- **Hakça Dağıtım Programımızdan**, yoksulluk sınırının altında geliri olan, 28.600.000 yurttaşımız yararlanacaktır.
- Çiftçiler, asgari ücretliler, işsizler, işçiler, memur ve emekliler **Hakça Dağıtım Programı** ile nefes alacaklar.
- Emekliler geçinemedikleri için çalışmak zorunda olmayacak.

Hakça Dağıtım Programı (HDP)	Yararlanacak Kişi Sayısı	Yıllık Bütçe Yüğü
Asgari ücreti 3.000 TL yapacağız	9.000.000	35 Milyar
Tüm kamu çalışanlarına 1.000 TL zam vereceğiz	3.500.000	42 Milyar
En düşük emekli gelirini 3.000 TL yapacağız	8.000.000	96 Milyar
Tüm işsizlere süresiz 1.000 TL işsizlik ödeneğı sağlayacağız	5.000.000	60 Milyar
Tarım desteklerini %100 arttıracacağız	2.100.000	16 Milyar
Yaşlılık ödeneğini 1.000 TL yapacağız	1.000.000	9 Milyar
TOPLAM	28.600.000	258 Milyar

II. SOSYAL HAKLAR PROGRAMI

- **Sosyal Haklar Programımızı**, yoksulluk sınırının altında geliri (6.000 TL) olan 10 milyon hanede uygulayacağız.
- Tüm yurttaşlara **Nitelikli ve Ücretsiz Temel Kamu Hizmetlerinin** sunulmasını sağlayacağız.
- Gençler ya okulda ya da istihdamda olacak.
- Her mahalleye 1 kreş açarak kadınların sosyal yaşama, istihdama katılımını sağlayacağız.
- **Sosyal Haklar Programından** yararlanan haneleri, sosyal politikalarla kademeli olarak yoksulluk sınırının üzerine çıkaracağız.
- Engelli emeğini değersizleştiren söylemlerle mücadele edeceğiz. Engelli istihdamı için teşvikler geliştireceğiz. Özel ve kamu alanında engellilerin istihdam kotalarını dolduracağız. HDP iktidarının ilk yılında 50.000 engelliye kamuda istihdam edeceğiz.

Sosyal Haklar Programı	Yararlanacak Kişi Sayısı	Yıllık Bütçe Yüğü
Gençlere her ay 500 TL yüklenilen Genç Kart vereceğiz	10.000.000 kişi	60 Milyar
Yoksulluk sınırın altındaki hanelere ihtiyaç sınırına kadar (180kW/h) elektriğı ücretsiz vereceğiz	10.000.000 hane	10 Milyar
Yoksulluk sınırın altındaki hanelere ihtiyaç sınırına kadar (10 m ³) suyu ücretsiz vereceğiz	10.000.000 hane	5 Milyar
Yoksulluk sınırın altındaki tüm hanelere şehir içi ücretsiz toplu ulaşım sağlayacağız	10.000.000 hane	10 Milyar
Yoksulluk sınırın altındaki tüm hanelere ihtiyaç sınırına kadar doğal-gazı ücretsiz sağlayacağız	10.000.000 hane	10 Milyar
%40 ve üzeri engellilere 1.000 TL maaş bağlayacağız	1.000.000 kişi	12 Milyar
Sığınma evlerindeki kadınlara 1.000 TL ödeyeceğiz	100.000 kişi	1 Milyar
TOPLAM		108 Milyar

III. BORÇSUZ YAŞAM PROGRAMI

- 25 milyon vatandaşımızın, tüketici kredisi ve kredi kartı borçları her gün katlanıyor. 5 milyon vatandaşımız borç taksitlerini ödeyemiyor.
- İşçi, çiftçi, esnaf, memur, emekli, işsiz, yoksulluk sınırının altında gelire sahip tüm yurttaşlarımızın, toplam 50.000 liraya kadar olan her türlü banka borçlarının faizlerini sileceğiz. Anapara borçlarını sıfır faizli ve uzun vadeli olarak yeniden yapılandıracağız.
- İcra takiplerini durduracağız.
- Hakça Dağıtım Programımızla geliri artan vatandaşlarımızın üç yıl içinde borçlarını bitirerek **Borçsuz Yaşama** geçireceğiz.

Borçsuz Yaşam Programı Kapsamı	Yararlanacak Kişi Sayısı	Bütçe Yüğü (TL)
Tüketici kredisi ve kredi kartı borçlarının faizleri silerek uzun vadeli yapılandıracağız	25.000.000	50 Milyar

HDP EKONOMİ PROGRAMIMIZIN FİNANSMANI

VERGİDE ADALETİ SAĞLAYARAK KAMU HİZMETLERİ İÇİN YENİ KAYNAK OLUŞTURACAĞIZ:

- HDP olarak adaletli ve etkin bir vergi sistemi kurarak, **Hakça Dağıtım Programı (HDP)** için kaynak yaratacağız. Kamu hizmetlerinin finansmanında vergilemeyi esas alacağız.
- AKP döneminde sermaye geliri elde edenler adaletli bir biçimde vergilendirilmediği için toplam servetin % 60'ı nüfusun % 1'inin elinde kümelenmiştir. **Servete duyarlı vergilendirme** ile bu haksızlığı gidereceğiz.
- **Gelir ve servete göre artan oranlı bir sistemle**, çok kazananın çok, az kazananın az vergi alacağını.
- ÖTV ve KDV gibi vergilerin, vergi gelirlerinin içerisindeki payını düşüreceğiz.
- **Yurtdışındaki vergi cennetlerindeki varlıkları tespit edip vergilendireceğiz.** Bu durumu tespit edilen siyasetçiler ve birinci dereceden akrabaları için hukuki denetimle ağır hapis cezaları getireceğiz. Türkiye'de kazanıp, paralarını yurtdışındaki vergi cennetlerine kaçıranlardan hesap soracağız.
- Kurumlar vergisini küçük kurumlar için yüzde 15'ten başlatarak **ölçeğe göre artan oranlı** hale getireceğiz. Üretim ve istihdamı teşvik için yatırım indirimi istisnasını yükselteceğiz.
- **Gelir vergisi reformunu yapacağız.** Yoksulluk sınırının altında gelire sahip vatandaşlarımızın vergi yükünü düşüreceğiz.
- AKP döneminde imar artışlarıyla yaratılan kent rantlarını HDP iktidarında **artan oranlı** bir şekilde vergilendireceğiz.

BÜTÇE HAKKINI DEMOKRATİK BİR ŞEKİLDE UYGULAYACAĞIZ:

- Bütçe hakkı temel haklardanır. Bütçe hakkının kullanımını kısıtlayan düzenlemeleri kaldıracağız, **bütçeyi demokratikleştireceğiz.**
- **Meclisin bütçe yapım ve denetleme hakkını sağlayacağız.**
- **Yerel yönetim bütçeleri yerel meclislerde oluşturulacaktır.** Genel bütçenin payını kademeli olarak azaltacağız.
- AKP hükümeti son yıllarda güvenlikçi politikalara artan oranda kaynak aktarmaktadır. Bu politikalar bir yandan ülke içinde toplumsal barışı, dışarıda da bölgesel barışı tehdit etmektedir. **HDP iktidarında, Türkiye'de ve bölgemizde uygulayacağımız barışçı politikalar ile bu harcamalardan büyük ölçüde tasarruf edeceğiz.**
- Kamu ihalelerinde açıkça yandaşlara verilen davet usulü gibi **şeffaf olmayan ihale usulleri kaldıracağız.**

AKP'İN İSRAF EKONOMİSİNE SON VERECEĞİZ:

- Türkiye'de kamusal israflar devasa boyuttadır. HDP iktidarında **israfları önleyerek ortaya çıkarılan kaynağı düşük gelirlilere transfer edeceğiz**. Bütün kamu kurumlarında şatafata son vereceğiz.
- 2019 yılında 2 milyar lirayı aşması beklenen **Cumhurbaşkanlığı bütçesini % 90 oranında düşüreceğiz**.
- Örtülü ödeneği sonlandıracağız.
- Faizleri emir ile değil güven ile düşürerek **faiz giderlerimizi azaltacağız**.
- Mersin Akkuyu ve Sinop **nükleer santral projelerini iptal edeceğiz**.
- Kamu Özel Ortaklığı projeleri kapsamındaki şehir hastaneleri, köprü-otoban ödemelerini durduracağız. **Kamu yararına aykırı bu proje anlayışına son vereceğiz**.
- Vergi kaçakçılığı, yolsuzluk, ihalelere fesat suçlarına ilişkin cezaları arttıracacağız.
- Büyük sermayeye yönelik vergi muafiyet, istisna, indirim ve vergi aflarına son vereceğiz.
- Başta Cumhurbaşkanlığının uçakları, makam arabaları olmak üzere kamudaki lüks araç saltanatına son vereceğiz. Cumhurbaşkanı dahil tüm kamu görevlilerinin tarifeli uçak ve toplu taşıma kullanmalarını sağlayacağız.
- Özelleştirilen şeker fabrikalarını kamulaştıracacağız.

Hakça Dağıtım Programı (HDP) için Kaynak Planımız Hazır	HDP'nin Kaynakları
Gereksiz güvenlik harcamalarını düşüreceğiz	52 Milyar
Devletteki israfları durduracağız	56 Milyar
Servete duyarlı vergi geliri toplayacağız	43 Milyar
Yurtdışı vergi cennetlerindeki kaynakları vergilendireceğiz	66 Milyar
Kurumlar Vergisi Reformu yapacağız	18 Milyar
Gelir Vergisi Reformu yapacağız	35 Milyar
Kent Rantı Vergisi getirisi	20 Milyar
HDP ve Sosyal Haklar Programının Vergi Etkisi	100 Milyar
TOPLAM	390 Milyar

HDP EKONOMİ BİLDİRGESİ

Programlarımızın Bütçesi	Bütçe Maliyeti
Hakça Dağıtım Programı (HDP)	258 Milyar
Sosyal Haklar Programı	108 Milyar
Borçsuz Yaşam Programı	50 Milyar
TOPLAM	416 Milyar

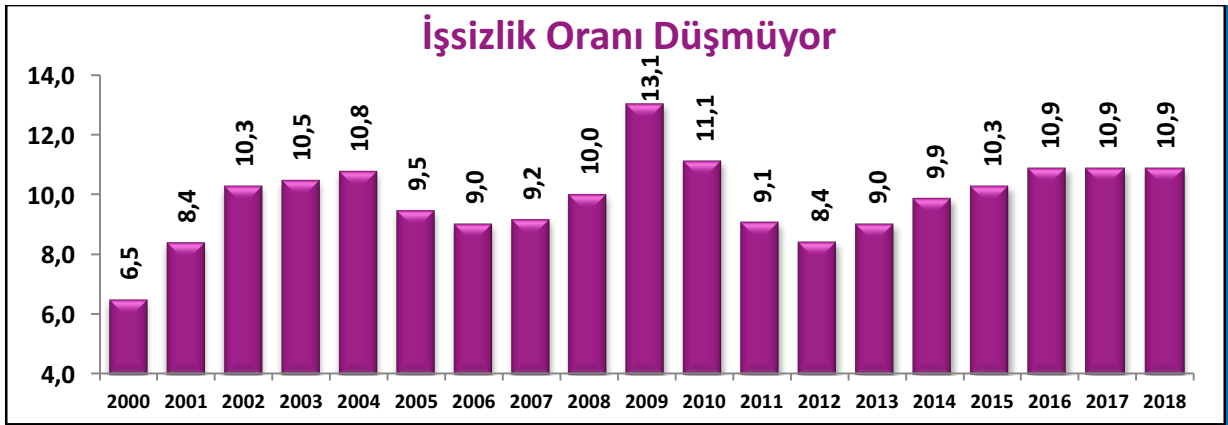
Programımızla Yaratılacak İstihdam	Hedeflenen İstihdam
Kreş Hakkı Programı	210.000
Öğretmen Ataması	200.000
Engelli Kamu Emekçisi	50.000
Diğer Kamu Emekçileri	100.000
KOBİ'lerde yaratılacak istihdam	5.000.000
TOPLAM İSTİHDAM	5.560.000

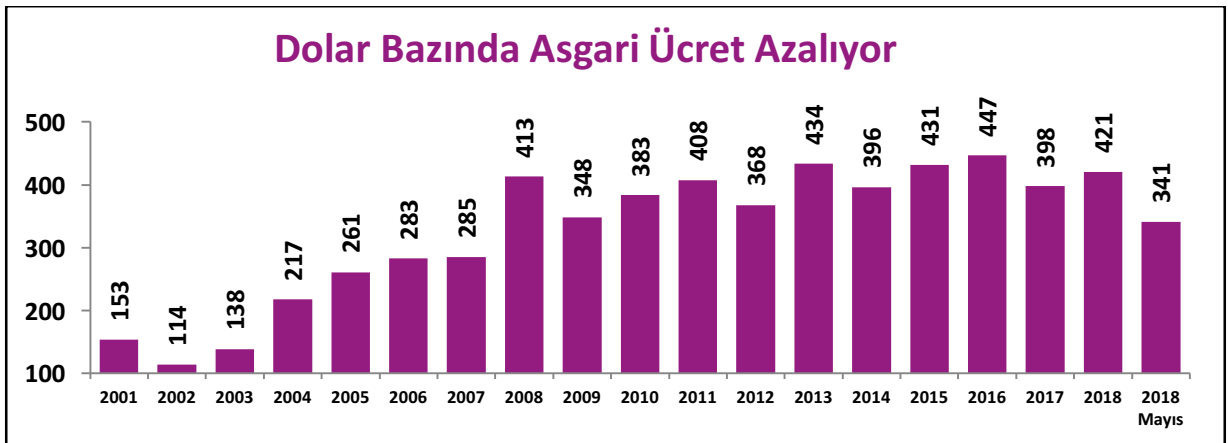
HDP'NİN EKONOMİ PROGRAMIYLA TOPLUM NEFES ALACAK

EMEĞİ HAKLARINI ALACAK:

AKP'nin ekonomik büyüme iddiasına rağmen işsizlik oranları 2002 yılının üzerindedir. AKP döneminde, reel ücretler azalmış, işçi cinayetleri katlanmıştır. OHAL döneminde 192 bin işçi-yi kapsayan 14 grev yasaklanmıştır. Emegın GSYİH'den aldığı pay AKP döneminde % 50'den % 30'a düşmüştür. HDP iktidarında emekçi hakkını alacak.

- Resmi haftalık çalışma saatlerini ücret kaybına yol açmaksızın 35 saate indireceğiz.
- Güvenceli iş imkanlarını çoğaltacağız.
- Kiralık işçilik uygulamasına son vereceğiz.
- Taşeron işçiliği özel sektörde de kaldıracacağız.
- Ev işçilerinin sosyal güvenlik haklarını koruyacağız.
- Mevsimlik işçilerin haklarını geliştirmek ve korumak için kapsamlı bir düzenleme yapacağız.
- İnşaat emekçilerinin güvenliği için kapsamlı bir düzenleme yapacağız.
- Madenleri kamu eliyle işleteceğiz.
- KHK ile ihraç edilen kamu emekçileri işlerine döndüreceğiz.
- Asgari ücreti net 3.000 TL yapacağız ve vergiden muaf tutacağız.

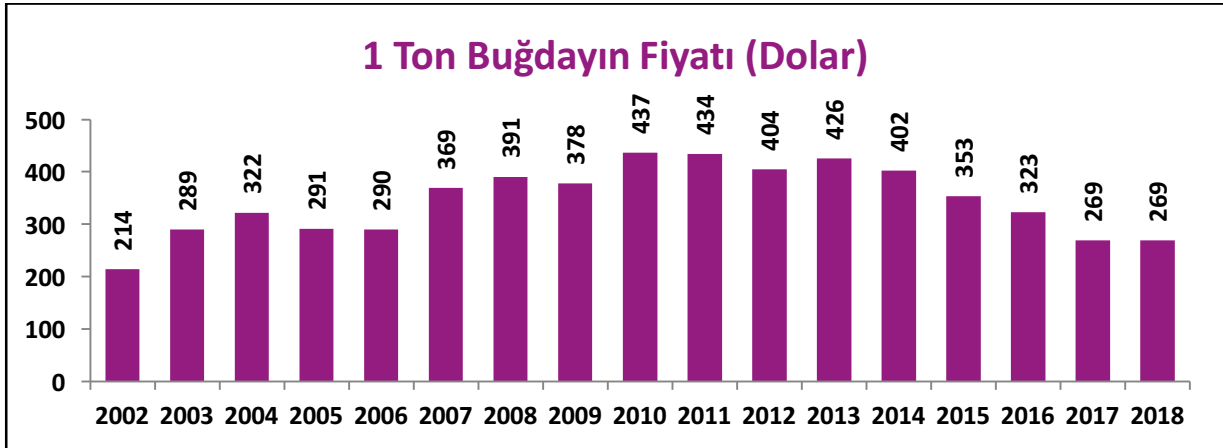

KOBİ DESTEK PROGRAMI:

- Hakça Dağıtım Programımızla (HDP) KOBİ'lere yönelik istihdam ve yatırım odaklı şeffaf bir teşvik sistemi kuracağız.
- Yerel kalkınmayı esas alacağız. KOBİ'leri desteklemek amacıyla Yerel Kalkınma Bankaları'nı kuracağız.
- AKP'nin sadece yandaş 19 firmaya verdiği 135 milyar liralık teşvik programı gibi teşvikleri iptal edeceğiz.
- İlave istihdam yaratılması koşuluyla istihdam teşviki vereceğiz. Böylece işsizliği önemli oranda azaltacağız.
- Büyük sermayeyi değil, KOBİ'leri destekleyeceğiz.
- Yeni bir Anti-tekel yasası çıkaracağız, tekelleşmeyi ve haksız rekabeti engelleyeceğiz.
- KOBİ'lerde en az yarısı kadın olacak şekilde 5 milyon kişiye insan onuruna yaraşır yeni iş imkânı sağlayacağız.

ÇİFTÇİ VE TARIM DESTEK PROGRAMI:

- Hakça Dağıtım Programımızla (HDP) Çiftçiye mazot, gübre, ilaç ve tohum desteğini iki katına çıkaracağız.

- Çiftçiye ürün alım garantisi vereceğiz.
- Tarım merkezli, doğa ile barışık, enerji tasarrufunu gözeten çiftlikler ile yoksulluğa ve işsizliğe kalıcı çözümler üreteceğiz.
- AKP'nin uygulamadığı, "Milli gelirin en az yüzde 1'i oranında (36 Milyar Lira) çiftçiye destek" kanununu derhal uygulayacağız.
- Tarımsal arazilerin konutlaşması ve sanayileşmesinin önlenmesi amacıyla Tarımsal Sit Alanları tesis edeceğiz.

HDP EKONOMİ BİLDİRGESİ

- Tarım ve hayvancılık alanında temel sorunlara ilişkin AR-GE alanları hızlı bir şekilde oluşturacağız.
- Sulama, tohumculuk, hayvan besiciliği teknolojilerinde dışa bağımlılık azaltacağız. Bu amaçlara uygun kooperatifleşmeyi teşvik edeceğiz.
- Yayla yasaklarını derhal kaldırılacağız. Köylere geri dönüşün koşulları oluşturacağız. Bu kapsamda çiftçilere canlı hayvan ve arazi desteği sağlayacağız.

ESNAF DESTEK PROGRAMI:

- Hakça Dağıtım Programımızla (HDP) dar gelirli vatandaşlarımızın gelirini arttırmamızla, alışveriş artacak, esnaflarımız nefes alacaktır.
- AKP döneminde mantar gibi çoğalan, ithalata bağımlılığı arttıran, kurulduğu yerlerde trafik sıkışıklığını arttıran AVM'lere yeni ruhsat vermeyeceğiz.
- Zincir marketleri, esnafların varlığını tehlikeye attığı bölgelerde yasaklayacağız.
- Esnafın vergi yükünü azaltacağız. Esnaf dayanışma sandıkları kuracağız.
- Şoför esnafına mazot desteği ve balıkçı esnafına balıkçılık desteği vereceğiz.

NİTELİKLİ VE ÜCRETSİZ TEMEL KAMU HİZMETLERİNİN SUNULMASINI SAĞLAYACAĞIZ:

- Eğitimi kamuoyu denetiminde, nitelikli kamu okullarında gerçekleştireceğiz. Sağlık sektöründe, kamu sağlığını tehdit eden piyasalaştırma ve özelleştirme uygulamalarını sonlandıracağız.
- Tüm kamu çalışanları kadroya alacağız. Kamuda taşeron/geçici istihdam uygulamasını sonlandıracağız.
- Toplu ulaşımı; öğrenci, engelli, emekli, gençler ve yoksulluk sınırının altındaki yurttaşlarımız için ücretsiz yapacağız.
- Yoksulluk sınırının altındaki yurttaşlarımıza, su, doğalgaz ve elektrik kullanımı asgari ihtiyaç miktarına kadar ücretsiz olacaktır. Böylece, bu miktarların aşılması sonucu enerji tasarrufu sağlanacak ve kaynak israfı önlenecektir. Bu miktarları aşan tüketimi olanlar ise artan oranlı fiyatlandırmaya tabi olacaktır.

EMEKLİLER ÇALIŞMAK ZORUNDA KALMAYACAK!

- HDP iktidarında en düşük emekli geliri 3.000 TL olacak. Emekliler geçinemediği için çalışmak zorunda kalmayacak. Bu sayede gençlere iş alanı açılacak.
- Emeklilerin sendikal örgütlenme özgürlüğü önündeki bütün engelleri kaldıracağız.
- Emeklilik yaşını düşüreceğiz.
- Kısmi zamanlı çalışanlar için emeklilik koşullarını kolaylaştırıyoruz.

GENÇLER GELECEĞİMİZDİR!

- AKP döneminde ne işte ne eğitimde olan gençlerin oranı % 26'ya yükselmiş, genç işsiz sayısı bir milyonu aşmıştır.
- HDP iktidarında gençlere her ay 500 TL yüklenen genç kart sağlayacağız.
- KYK burslarını karşılıksız hale getireceğiz. Bursları her öğrenci için en az 750 TL'ye çıkaracak, bu miktarı yüksek lisans ve doktora için kademeli olarak artıracacağız.

KREŞ HAKKI:

- Güvenli kreş hakkını sağlayacağız.
- Toplumsal cinsiyet eşitsizliği nedeniyle kadınlar üzerine yüklenen bebek bakım yükünü hafifleteceğiz. Her mahalleye 1 kreş açacağız.
- 35.000 kreş açarak bu alanda kamusal denetimde en az 210.000 kişilik istihdam sağlayacağız.
- Kadınların işgücüne ve istihdama katılımının önündeki engeli kaldırmış olacağız.

BARINMA HAKKI PROGRAMIYLA, DOĞA DOSTU KENTLERİN İNŞASINI SAĞLAYACAĞIZ:

- Kentlerin rant için yağmalanmasına karşı insan ve doğa dostu kentler inşa edeceğiz. "Çılgın projeler" yerine insan, toplum ve doğa yararına "makul" projeler gerçekleştirerek herkese insan onuruna yakışır barınma imkânı sağlayacağız.
- İmar barışında, yoksulların düşük değerli konutlarından yüzde üç değil (AKP'nin açıkladığı gibi), yüzde bir vergi alacağız.
- Kentsel yüksek rantları, artan oranlı vergilemeye tabi tutacağız. Yani AKP'nin yapmak istediği gibi, bir konutu olanla 'yüz dairesi' olandan aynı oranda vergi almayacağız.
- Bu kapsamda elde edilen vergileri kuracağımız İmar Fonu'nda toplayacağız. Bu Fon'u, yerinde kentsel dönüşüm için kullanacağız.

Siyaset tercihte bulunmaktır. Ekonomi politikalarında da tercihimizi Yoksullardan, Emekten, Barıştan, Kadından, Doğadan yana kullanacağız.

